

Redovni sudovi - Španjolska

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [es](#) već su prevedeni.

U članku 117. Ustava navodi se da je načelo jedinstva sudske vlasti temelj za organizaciju i djelovanje sudova.

To se načelo odražava u postojanju jedinstvenog pravosuđa koje je sastavljeno od redovnih sudova.

Postoje brojni sudovi među kojima se posao dijeli prema kriterijima za određivanje nadležnosti – predmetu, iznosu, osobi, funkciji ili regiji – s obzirom na to da jedinstvo sudske vlasti ne isključuje postojanje različitih sudova s različitim područjima nadležnosti.

Redovni sudovi - uvod

Ustavom iz 1978. utvrđeno je da je Španjolska socijalna i demokratska pravna država koja svojim pravnim sustavom brani najviše vrednote slobode, pravde, jednakosti i političkog pluralizma.

Glava VI. Ustava odnosi se na pravosuđe, a u članku 117. navodi se da je načelo jedinstva sudske vlasti (*unidad jurisdiccional*) temelj za organizaciju i djelovanje sudova.

Sva su ta načela temelj organizacije sudova u Španjolskoj te se odražavaju u postojanju jedinstvenog pravosuđa koje je sastavljeno od redovnih sudova.

Postoje brojni sudovi među kojima se posao dijeli prema kriterijima za određivanje nadležnosti – predmetu, iznosu, osobi, funkciji ili regiji – s obzirom na to da jedinstvo sudske vlasti ne isključuje postojanje različitih sudova s različitim područjima nadležnosti.

Redovni sudovi su sudovi koji su u skladu s člankom 122. Ustava iz 1978. uređeni Organskim zakonom o pravosuđu.

treba razlikovati tri temeljna aspekta:

- teritorijalni aspekt;
- odlučuje li sudac pojedinac ili vijeće sudaca;
- nadležnost.

Teritorijalni aspekt

U skladu s obrazloženjem Organskog zakona 6/1985 od 1. srpnja 1985. o pravosuđu, država je za potrebe pravosuđa podijeljena **teritorijalno**, i to u općine, okruge (*partidos*), pokrajine i autonomne zajednice, za koje su nadležni mirovni suci (*Juzgados de Paz*), prvostupanjski istražni sudovi (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), upravni sudovi (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), radni sudovi (*Juzgado de lo Social*), sudovi odgovorni za dobrobit i nadzor zatvorenika (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) i sudovi za maloljetnike (*Juzgados de Menores*), pokrajinski sudovi (*Audiencias Provinciales*) te visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*).

Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*), Vrhovni sud (*Tribunal Supremo*), središnji istražni sudovi (*Juzgados Centrales de Instrucción*) i središnji upravni sudovi (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) imaju sudsku nadležnost na cijelom državnom području.

Sudac pojedinac ili vijeće sudaca

Sudac pojedinac odlučuje na svim sudovima osim Vrhovnog suda, Nacionalnog kaznenog i upravnog suda, visokih sudova autonomnih zajednica i pokrajinskih sudova.

Vrhovni sud čine predsjednik, predsjednici odjela (*presidentes de sala*) i suci (*magistrados*) dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona. Postoji pet odjela: građanski, kazneni, upravni, radni i vojni.

Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*) čine predsjednik, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu (žalbeni, kazneni, upravni i radni) na temelju zakona.

Visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*) sastoje se od četiriju odjela (građanskog, kaznenog, upravnog i radnog). Čine ih predsjednik, koji je ujedno i predsjednik građanskog i kaznenog odjela, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona.

Pokrajinske sudove (*Audiencias Provinciales*) čine jedan predsjednik te dvoje ili više sudaca. Oni odlučuju u građanskim i kaznenim predmetima. Mogu postojati odjeli s istim sastavom.

Sudski ured (*Oficina Judicial*)

U Organskom zakonu o pravosuđu sudski ured opisuje se kao upravna organizacija koja djeluje kao podrška u pravosudnom radu sudaca i sudova.

Osmišljen je kako bi se unaprijedile učinkovitost, djelotvornost i transparentnost sudskih postupaka, poboljšalo rješavanje predmeta i potaknula suradnja i koordinacija između različitih uprava. Stoga je uspostava Ureda odgovor na obvezu osiguranja kvalitetne javne usluge koja je bliska ljudima, u skladu je s ustavnim vrednotama i prilagođena stvarnim potrebama građana.

Riječ je o novom organizacijskom modelu kojim se uvode suvremene tehnike upravljanja koje se temelje na kombinaciji različitih upravnih jedinica: jedinica za izravnu podršku sudskim postupcima koje, kao i stari sudovi (*juzgados*), pružaju podršku sucu u obavljanju njegovih sudačkih dužnosti te zajedničke postupovne službe na čijem su čelu tajnici (*Secretarios Judiciales*), koje izvršavaju i odlučuju o svim zadaćama koje nisu strogo sudske prirode poput zaprimanja dokumenata, slanja sudskih poziva, izvršavanja odluka, izvansudskih postupaka, zaprimanja zahtjeva za suđenje, obavješćivanja stranaka, ispravljanja postupovnih nedostataka itd.

Postoje tri vrste zajedničkih postupovnih službi:

- Zajednička opća služba
- Zajednička služba za upravljanje predmetima
- Zajednička služba za izvršenje.

Novi organizacijski model pokrenut je u Burgosu i Murciji u studenome 2010. U veljači 2011. Sudski ured osnovan je u Cáceresu i Ciudad Realu, a u Leonu, Cuenci i Méridi u lipnju 2011. Isto će tako biti osnovan u Ceuti i Melilli 2013. Ovaj model postoji zajedno s bivšim modelom sudova (*juzgados* i *tribunals*) koji postoji drugdje u Španjolskoj.

Nadležnost

Osim teritorijalnog aspekta, predmeti ili pitanja o kojima sud može odlučivati različiti su i zato postoje **četiri sustava sudova**:

Građanski sudovi: odlučuju u sporovima koji nisu izričito dodijeljeni drugoj vrsti suda. Stoga ih se može opisati kao redovne sudove.

Kazneni sudovi: o kaznenim predmetima i postupcima mora se odlučivati u okviru kaznenopravnog sustava. Međutim, prema španjolskom pravu parnični postupak koji proizlazi iz kaznenog djela može se pokrenuti u isto vrijeme kao i kazneni postupak. U tom slučaju kazneni će sud odlučiti o odgovarajućoj naknadi štete koju treba platiti kako bi se nadoknadila šteta prouzročena kaznenim djelom ili prekršajem.

Upravni sudovi: ispituju zakonitost djelovanja javnih tijela i financijskih zahtjeva podnesenih protiv tih tijela.

Radni sudovi: odlučuju o zahtjevima u području radnog prava, uključujući pojedinačne sporove između zaposlenika i poslodavaca koji proizlaze iz ugovora o radu te u vezi s kolektivnim pregovaranjem, kao i o zahtjevima u području socijalne sigurnosti ili zahtjevima podnesenima protiv države kada ona snosi odgovornost prema radnom zakonodavstvu.

Osim ta četiri sustava sudova, u Španjolskoj postoje i vojni sudovi.

Vojni sudovi predstavljaju iznimku od načela jedinstvenosti sudske vlasti.

☞ **Ustavom** su utvrđena načela koja uređuju sudske aktivnosti te je predviđeno jedinstvo sudske vlasti, pri čemu se zadržava poseban položaj vojnih sudova u okviru strogo vojnog područja te u slučaju izvanrednog stanja, uvijek podložno ustavnim načelima utvrđenima u članku 117.5 Ustava.

U vrijeme mira nadležnost vojnog suda ograničena je na strogo vojno područje, odnosno na odlučivanje u predmetima koji se odnose na radnje koje su Vojnim kaznenim zakonikom određene kao kaznena djela, pri čemu se u slučaju postrojbi raspoređenih u inozemstvu njegova nadležnost proširuje na sve vrste kaznenih djela. U vrijeme rata Organskim zakonom 4/1987 o nadležnosti i organizaciji vojnih sudova dopuštena je promjena područja primjene, iako tu odluku mora donijeti Parlament (*Cortes Generales*) ili vlada, ako je za to ovlaštena.

Vojne sudove čine profesionalno vojno osoblje, pripadnici oružanih snaga i predstavnici Ministarstva obrane.

Sustav vojnih sudova čine regionalni vojni sudovi (*Juzgados Togados Territoriales*), središnji vojni sudovi (*Juzgados Togados Centrales*), viši regionalni vojni sudovi (*Tribunales Militares Territoriales*) te Središnji vojni sud (*Tribunal Militar Central*). Ipak, najviše tijelo vojnog sudskog sustava jest Peti odjel Vrhovnog suda.

Stvaranje vojnog odjela u okviru Vrhovnog suda, koji u pogledu svojih postupaka i statusa svojih članova podliježe istim pravilima kao i drugi odjeli, znači da postoji jedinstvo na vrhu dviju sudskih struktura koje čine sudsku vlast.

Članovi tog odjela dolaze iz redovnih i vojnih sudova, čime se jamči ravnoteža u sudskim postupcima na najvišoj razini. Taj odjel obično odlučuje o kasacijama i revizijama, iako naravno može biti nadležan i za posebne predmete u koje su uključene osobe koje obavljaju visoke vojne dužnosti.

U Španjolskoj ne postoji sustav izvanrednih sudova. Međutim, u kontekstu navedenih sustava sudova, uspostavljeni su posebni sudovi za posebne predmete, na primjer sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, sudovi nadležni za dobrobit i nadzor zatvorenika te sudovi za maloljetnike. Ti su sudovi redovni sudovi, ali su specijalizirani za određeno područje. Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o specijaliziranim sudovima u Španjolskoj.

U analizi četiriju sudskih sustava u Španjolskoj u nastavku proučit ćemo nadležnost različitih sudova.

Sustav građanskih sudova

Prvi odjel Vrhovnog suda (*Sala I del Tribunal Supremo*), građanski i kazneni odjel visokih sudova autonomnih zajednica (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), građanski odjeli pokrajinskih sudova (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), prvostupanjski sudovi (*los Juzgados de Primera Instancia*), mirovni sudovi (*los Juzgados de Paz*) i određeni specijalizirani sudovi (obiteljski sudovi (*Juzgados de Familia*), trgovački sudovi (*Juzgados Mercantiles*), sudovi za žig Zajednice (*Juzgados de Marca Comunitaria*), sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*)) nadležni su u okviru sustava građanskih sudova.

Trgovački sudovi, sudovi za žig Zajednice i sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama detaljno su predstavljani u pregledu informacija o specijaliziranim sudovima u Španjolskoj.

Sustav kaznenih sudova

Drugi odjel Vrhovnog suda (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), Kazneni odjel Nacionalnog suda (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), građanski i kazneni odjel visokih sudova autonomnih zajednica (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), kazneni odjeli pokrajinskih sudova (*las Secciones Penales de la Audiencias Provinciales*), kazneni sudovi (*los Juzgados de lo Penal*), istražni sudovi (*los Juzgados de Instrucción*), sudovi za maloljetnike (*Juzgados de Menores*), sudovi nadležni za dobrobit i nadzor zatvorenika (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) te mirovni sudovi (*Juzgados de Paz*) nadležni su u sustavu kaznenih sudova.

Sudovi za maloljetnike, sudovi nadležni za dobrobit i nadzor zatvorenika te sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama detaljno su predstavljani u pregledu informacija o specijaliziranim sudovima u Španjolskoj.

Sustav upravnih sudova

Sudovi nadležni u sustavu upravnih sudova jesu Treći odjel Vrhovnog suda (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), Upravni odjel Nacionalnog suda (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), upravni odjel visokih sudova autonomnih zajednica (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) te upravni sudovi (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Sustav radnih sudova

Sustav radnih sudova čine Četvrti odjel Vrhovnog suda (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), Radni odjel Nacionalnog visokog suda (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), radni odjel visokih sudova autonomnih zajednica (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) i radni sudovi.

Nadležnost svih prethodno navedenih sudova utvrđena je u [Organskom zakonu o pravosuđu](#).

Srodne poveznice

[DRŽAVNO SUDBENO VIJEĆE U ŠPANJOLSKOJ](#)

[ORGANSKI ZAKON O PRAVOSUĐU](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. **Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.**

Posljednji put ažurirano: 12/03/2019